

Ich lerne Deutsch, denn... Uczę się języka niemieckiego, ponieważ...

Katarzyna Kober
Rafał Otręba

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do programu nauczania języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego – szkoły branżowej I i II stopnia

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Klasa, czas trwania zajęć:

I, 90 minut

Cele ogólne:

Uczeń:

- rozwija swój zasób środków językowych w zakresie tematów: „Edukacja” (uczenie się), „Praca” (miejsce pracy, wybór zawodu);
- doskonali umiejętność przetwarzania prostego tekstu ustnie oraz pisemnie, w tym bardzo prostego tekstu związanego z wykonywaniem najbardziej typowych czynności zawodowych;
- rozwija umiejętność tworzenia krótkich, prostych wypowiedzi ustnych, w tym wypowiedzi umożliwiających elementarne komunikowanie się w środowisku pracy;
- rozwija umiejętność rozumienia prostych wypowiedzi ustnych, w tym wypowiedzi dotyczących wykonywania najbardziej typowych czynności zawodowych;
- doskonali umiejętność współdziałania w grupie.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- znajduje w tekście słuchanym określone informacje;
- wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy;
- przekazuje w języku niemieckim informacje zawarte w materiałach wizualnych;
- przekazuje w języku niemieckim informacje sformułowane w języku polskim;
- dokonuje samooceny.

Metody i techniki pracy:

- praca z filmem;
- wypowiedź ustna na forum grupy;
- metoda ewaluacji „Gadająca ściana”.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach i z całą klasą.

Pomoce i środki dydaktyczne:

- kartki A4 (mogą być kawałki używanego kartonu) ze zdaniami, które nauczyciel czyta na głos i pokazuje uczniom;
- wizytówka z danymi Ludwika;
- karta pracy z ćwiczeniami do filmu;
- komputer z dostępem do internetu;
- projektor multimedialny;
- samoprzylepne kolorowe karteczki;
- biała tablica, pisaki;
- duży arkusz papieru.

Strony internetowe:

- film *Ludwik Piaskowski, zawód automatyk* ze strony Goethe Institut: goethe.de (dostęp 17.09.2022).

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Część wstępna

Nauczyciel wyświetla na tablicy zabawny mem związany z językiem niemieckim, a następnie prosi uczniów, aby dokończyli zdanie: *Ich lerne Deutsch, denn...* (praca indywidualna), będące tematem lekcji. Uczniowie odczytują na forum klasy swoje propozycje, nauczyciel zapisuje je na dużym arkuszu papieru i umieszcza go w widocznym miejscu (propozycje uczniów zostaną wykorzystane w końcowej części lekcji).

Część właściwa

Prezentacja i ćwiczenia językowe – nauczyciel zaprasza uczniów do obejrzenia filmu, w którym absolwent szkoły branżowej opowiada o realnych korzyściach płynących ze znajomości języka niemieckiego. Prowadzący prosi uczniów, aby zapoznali się z treścią pierwszego polecenia na karcie pracy (praca indywidualna):

Sieh dir den Film an. Ergänze die Informationen über Ludwik:

- *Wie heißt der junge Mann?*
- *Wo wohnt er?*
- *Was ist er von Beruf?*
- *Was ist sein Beruf?*
- *Wo arbeitet er?*
- *Wie heißt die Firma?*
- *Wo ist die Firma?*

Uczniowie sprawdzają poprawność rozwiązań, szczególnie poprawność zapisu wyrazu *Automatisierungstechniker*, korzystając z informacji umieszczonych na wizytówce Ludwika, którą wcześniej przygotował nauczyciel. Następnie wykonują drugie ćwiczenie na karcie pracy (praca w parach): *Wie kann Ludwik das auf Deutsch sagen? Hilf ihm.* Zadaniem jest przyporządkowanie wypowiedziom Ludwika w języku polskim ich odpowiedników w języku niemieckim, np. „Niemiecki jest bardziej pożądanym na rynku pracy niż inne języki obce – *Deutsch ist gefragter auf dem Arbeitsmarkt als andere Fremdsprachen*”. Po zakończeniu ćwiczenia nauczyciel pokazuje na tablicy rozwiązania, a uczniowie porównują wyniki. Następnie nauczyciel zwraca uwagę uczniów na kartki/kartoniki wiszące na ścianie w różnych miejscach sali lekcyjnej i prosi uczniów, aby ustawiali się przy tej kartce/kartoniku, na której jest zapisane zdanie, z którym dany uczeń się zgadza. Nauczyciel czyta zdania na głos. Jeżeli uczeń z tym zdaniem się nie identyfikuje, nie zmienia swojego miejsca. Zdania czytane przez nauczyciela to przetłumaczone wcześniej na język niemiecki zdania wypowiedziane przez bohatera filmu. Wybrani uczniowie uzasadniają swój wybór.

Część podsumowująca

Nauczyciel prosi uczniów, aby spojrzeli na temat lekcji oraz plakat stworzony przez niego z propozycjami dotyczącymi powodów nauki języka niemieckiego. Na tej

podstawie prosi uczniów o uzupełnienie brakującego fragmentu tematu wybranym przez siebie dodatkowym argumentem przemawiającym za nauką języka niemieckiego.

Kilka minut przed końcem zajęć nauczyciel prosi uczniów, aby na samoprzylepnych kolorowych karteczkach wyrazili swoje opinie na temat lekcji („Gadająca ściana”):

- Czy uważasz ten temat za interesujący? Ważny? Dlaczego?
- Co Ci się szczególnie podobało podczas lekcji?

Można także zachęcić uczniów do stworzenia „listu do siebie”, który będzie zawierał odpowiedzi na pytania związane z motywacją do nauki języka niemieckiego. Przykładowe pytania:

- W jakich sytuacjach w ostatnim tygodniu/miesiącu używałem(-am) języka niemieckiego?
- Jaki jest mój cel w zakresie nauki języka niemieckiego na najbliższy miesiąc/trzy miesiące?

Sposoby oceniania

Ocenianie podczas opisywanej lekcji opiera się na przekazywaniu komunikatów wspierających uczniów zgodnie z zasadami oceniania kształtującego. Szczególnie ważna podczas lekcji będzie obserwacja uczniów. W tym celu nauczyciel może przygotować arkusz obserwacji dla całej grupy, dotyczący różnych motywacji do nauki języka niemieckiego. Informacja zwrotna płynąca z analizy arkusza obserwacji może być impulsem do rozmowy o motywacji do nauki języka niemieckiego na kolejnych lekcjach bądź podczas spotkań z rodzicami.

Komentarz metodyczny

Temat lekcji związany jest z rozwijaniem kompetencji kluczowych w zakresie umiejętności uczenia się, w szczególności w zakresie motywacji do nauki języka niemieckiego. Uczniowie podczas lekcji mogą doświadczyć użyteczności i sensowności uczenia się, rozwijając dodatkowo kompetencje osobiste i w zakresie umiejętności uczenia się.

Ważne jest podejście nauczyciela, który jako coach pracuje z uczniem w sposób niedyrektywny, pozwalając mu na poznawanie samego siebie i pobudzanie motywacji wewnętrznej do uczenia się języka obcego. Różnorodne formy pracy i wykorzystane techniki nauczania pozwalają młodzieży na doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, co wiąże się z rozwijaniem kompetencji społecznych uczniów. Lekcja sprzyja kształtowaniu kompetencji miękkich, związanych z autorefleksją.

Dostosowanie do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

- W przypadku uczniów z dysfunkcją słuchu zadanie można dostosować poprzez wykorzystanie filmu z napisami lub transkrypcji tekstu.
- Uczniowie z dysfunkcją wzroku powinni otrzymać karty pracy i wydruki z powiększoną czcionką.
- Przekazując instrukcje i komunikaty, nauczyciel powinien formułować je w sposób jasny i zrozumiały, stosując krótkie zdania. Czasami polecenia należy powtarzać, a pracę dzielić na etapy.

Nauczanie zdalne

Lekcję według niniejszego scenariusza można przeprowadzić w formie zdalnej, wykorzystując wirtualne tablice.

Aby wyeliminować możliwe problemy techniczne, nauczyciel nie udostępnia filmu na ekranie, lecz przesyła uczniom link do niego, aby każdy mógł odtworzyć go na własnym urządzeniu.

Natomiast ćwiczenia do filmu nauczyciel tworzy np. w formularzu Microsoft Forms, w którym wprowadza prawidłowe odpowiedzi, aby uczniowie mogli je poznać od razu po wykonaniu zadania. Ponadto formularz umożliwia dodanie informacji zwrotnej dla ucznia w postaci pozytywnego, motywującego komentarza.

Rafał Otreba – doktor ekonomii w zakresie nauk o zarządzaniu, nauczyciel dyplomowany, nauczyciel języka niemieckiego, dyrektor szkoły, adiunkt Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; edukator z zakresu języka niemieckiego, trener w zakresie m.in. kompetencji kluczowych, ewaluacji w edukacji, przywództwa edukacyjnego; autor i współautor publikacji z zakresu zarządzania oświatą, dydaktyki języków obcych i logistyki.

Katarzyna Kober – magister filologii w zakresie filologii germańskiej; nauczycielka języka niemieckiego; współautorka programów nauczania ze scenariuszami lekcji do języka niemieckiego na II i III etapie edukacyjnym; certyfikowana egzaminatorka Instytutu Goethego.